

Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep.
0030 OSLO

Att: Prosjektleder Kunnskapsinnhenting verdiskaping i nord

Deres ref.

Vår ref.
11/2207-3 623.0/JOLO

Dato:
Oslo, 04.05.2012

Innspill til regjeringens kunnskapsinnhenting om økt verdiskaping i nord

Landsorganisasjonen i Norge (LO) mottok 23. april 2012 forespørsel fra Nærings- og handelsdepartementet om å sende innspill til deres kunnskapsinnhenting om økt verdiskaping i nord innen 7. mai 2012. Innspillet var begrenset til 2 sider, slik at innholdet i punktene vil være komprimert. LO presiserer at vi gjerne kommer med utfyllende informasjon til punktene i etterkant hvis departementet ønsker dette.

Mulighetene i Nord-Norge er store, men det er også flere utfordringer som må adresseres tidlig. For å skape en landsdel som kan bære frukter i lang tid fremover, er det viktig å tidlig behandle arealkonflikter mellom forskjellige næringer på en god måte. Sentrale myndigheter spiller også en avgjørende rolle i nord, med et betydelig samfunnsansvar for å sikre ringvirkninger som resulterer i videreutvikling av levedyktige samfunn.

Fiskeri har vært en av hovednæringene i nordområdene. Dens framtidige muligheter er avhengig av gode rammevilkår, slik at Norge ikke utvikler seg til å bli et rent råvareproduserende land, men at det også satses på videreforedling og utvikling av nye produkter av fisk og sjømat. De siste årene har det foregått en nedbygging av foredlingsindustrien på land. Det er en trend som må stoppes om ikke fiskenæringen skal svekkes permanent.

I tillegg til at en fortsatt satser på fangst, er det en realitet at de siste års nedbygging av næringen har økt behovet for satsing på framvekst av alternative næringer som grunnlag for framtidig utvikling.

LO understreker viktigheten av at petroleumsvirksomhet gir merkbare ringvirkninger på land, og slik bidrar til økt sysselsetting og verdiskapning lokalt og regionalt. Det offentlige må sørge for tilrettelegging av nødvendig infrastruktur allerede i tidlige faser. Dette vil være nødvendig for utvikling av fast bosetting og lokal leverandørvirksomhet. Det vil være behov for stor satsing på veibygging, krafttilgang, videreutvikling av havneområder, jernbane og flykapasitet. Videre vil det være nødvendig med opprustning av offentlige tjenester og planlegging av områder for boligbygging.

Nord-Norge er også rikt på fornybar miljøvennlig energi, og det produseres i dag om lag 20 TWh ren vannkraft. Mye av denne kraften brukes i dag i kraftforedlende industri, som er av stor betydning for landsdelen. Petroleumsnæring i nord vil også ha behov for mye energi ved sin virksomhet i fremtiden. Ennå er det et betydelig utbyggingspotensial for vannkraft i landsdelen. Det krever også utbygging av overføringskapasitet. Framtida kan gi muligheter for ny havbasert kraftproduksjon, vind- og bølgekraft og Nord-Norge har forutsetninger for slik industri. LO forutsetter at regjeringen øker sin innsats innenfor forskning og utvikling av alternative fornybare energikilder. Selv om solcelleindustrien i dag opplever tøffe tider, viser allikevel utviklingen at det er mulig å skape verdier ved utvikling av fornybar energi.

Som et av verdens rikeste geologiske områder, er Nord-Skandinavia gjenstand for betydelig internasjonal oppmerksomhet. I Nord-Norge er derfor mineralnæringen viktig for næringsutvikling både lokalt og regionalt. Med basis i rike forekomster av malmer og mineraler, og stor etterspørsel på verdensmarkedet, ønsker LO at det iverksettes et utviklingsprogram med siktemål å etablere flere nye malm- og mineralbedrifter i regionen. En forutsetning for dette er at det gjennomføres en kartlegging av ressursene, at spennende områder tas hensyn til i planleggingen av ny infrastruktur i nord, og at mulige arealkonflikter behandles på en god måte så tidlig som mulig. En økt satsing på videreforedling av malmer og mineraler i Nord-Norge vil gi betydelig økt verdiskaping og flere arbeidsplasser, og må prioriteres.

Petroleumsnæringen og deler av de næringer det satses på er mannsdominert, dette er en utfordring for nærings- og samfunnsutviklingen i nord. LO ønsker at det settes større fokus på å få flere kvinner inn i disse næringene, samtidig som det settes inn virkemidler for annen næringsutvikling i regionen, slik at kjønnsrepresentasjonen i nærings- og samfunnslivet bli jevnere. Økte ringvirkninger forutsetter også kvalitativt bedre samfunn. Et større spekter av arbeidsplasser i regionen vil bidra til å gjøre landsdelen mer attraktiv.

Utviklingen av reiselivsnæringen i nord må være en viktig del av regjeringens nasjonale reiselivsstrategi. Hurtigruta som en av de største aktørene må ha en sentral plass i denne utviklingen. LO mener at helårs aktiviteter i denne næringen er en forutsetning for sikre og gode arbeidsplasser. Mange reiselivsbedrifter er små, med dårlig økonomi. Vi ønsker å understreke viktigheten av at det legges til rette for at nordnorske reiselivsbedrifter kan vokse. Det vil være et viktig bidrag for å øke reiselivsaktiviteten i regionen.

En fortsatt positiv næringsutvikling i regionen er viktig. Dette er både en regional og en nasjonal oppgave. Nordområdene har store muligheter, og er igjen i sentrum for den politiske interessen. Det er en velbegrunnet optimisme og stor interesse fra næringsaktører som ønsker å være med på utviklingen av Nord Norge. LO mener utredningen også må omfatte den etablerte, planlagte og potensielle petroleumsvirksomheten i Nord. En utredning om verdiskapning i andre næringer blir mindre relevant hvis den ikke tar utgangspunkt i den reelle situasjonen.

LO understreker:

- Viktigheten av at petroleumsvirksomhet gis ringvirkninger på land
- God offentlig planlegging av områder for fast bosetting
- Utvikling av infrastruktur – E6 og jernbane viktig
- At det iverksettes et utviklingsprogram for å etablere nye malm- og mineralbedrifter i Nord-Norge
- Satsing på bearbeiding av fisk i Norge
- Trygge og helårige arbeidsplasser i reiselivsnæringen
- Potensialet for produksjon av kraft i nord evalueres
- Fortsatt satsing på utvikling av fornybare energikilder
- Styrke og videreutvikle den kunnskapsmessige infrastrukturen i nord, forskning og kompetanseutvikling for landsdelen skal skje i landsdelen

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Ellen Stensrud

(sign.)

Jonas Løvdal
(sign.)

Saksbeh.: Jonas Løvdal

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.